

وەزارەتی تەندروستی

ژمارە: ١٤٩٤٢ له ٢٠٢٢/٩/١٩

پالپشت بە ماددە (٧) له یاسای وەزارەتی تەندروستی ژمارە (١٥) ی سالی ٢٠٠٧ ئەم رێنمایانە ی خوارە و هەمان دەرکرد:

رێنمای ژمارە (٩) ی سالی ٢٠٢٢

رێنمای کردنە وە ی تاقیگا لاوەکیەکان

ماددە (١): مەرجهکانی پیدانی مۆلەتی پیشەیی کاری تاقیگەیی بۆ یاریدەری تاقیگا:

- ١- دەرچووی یەکیک له پەیمانگا پزیشکیەکان بێت و پروانامە ی دبلۆمی هونەری له یەکیک له لقەکانی شیکاری نەخۆشیەکان بە دەست هێنابێت.
- ٢- خزمەتی لایەنی کەم (٣) سالی هەبێت له تاقیگایەکانی دام و دەزگا حکومیەکان.
- ٣- خول و تاقیکردنە وە ی تاییەت بە مۆلەتی دەست دانە پیشەیی تەواو کردبێت.
- ٤- کاری تاقیگەیی تاییەتی خۆی له شوێنیکی سەر بە خۆ ئەنجام بدات له ژێر چاودێری پزیشکیکی رێگەپێدراو یاخود تاقیگایەکی سەرەکی رێگەپێدراو کە پزیشکە کە یاخود بەرپۆهەری تاقیگایە سەرەکیە کە بەرپرس دەبن له سەر کارەکانی.
- ٥- مۆلەتی پیشەیی کاری تاقیگەیی بۆ یاریدەری تاقیگا تەنها بۆ دەرچوانی پەیمانگا پزیشکیەکان لقی شیکاری نەخۆشیەکان دەبێت، دوا ی بە دەست هێنانی پروانامە ی بە کالۆریۆس له هەمان پسپۆری خۆی، پێشکەشکار بۆی نیه داوا ی مۆلەتی پیشەیی کاری تاقیگەیی بۆ یاریدەری تاقیگا بکات.

ماددە (٢):

مەرجهکانی پێشکەش کردن بۆ پیدانی مۆلەتی پیشەیی کاری تاقیگەیی بۆ یاریدەری تاقیگا:

- ١- فۆرمی داواکاری کە له لایەن پێشکەشکارە وە پر دەکرێتە وە.
- ٢- بە لگە نامەکانی پێویست
 - أ- ناسنامە ی باری شارستانی و رەگەزنامە ی عێراقی یاخود کارتێ نیشتمانی
 - ب- کارتێ زانیاری
 - ج- وینە (٢) دانە
 - د- ناسنامە ی خانە نشینی گەر هاتوو خانە نشین بوو
 - ه- ناسنامە ی نیشته جێبوون بۆ ئەم هاوڵاتیانە ی کە له دەرە وە ی هەریمی کوردستان هاتوون.
- ٣- پشتگیری شوینی کارکردن ئاراستە بکریت بۆ بەشی کاروباری هونەری / هۆبە ی تاقیگاگان له بەرپۆهەرایە تیه گشتیەکانی سەر بە وەزارەتی تەندروستی هەریمی کوردستان.
- ٤- پشتگیری سەندیکای پە یوەندار.
- ٥- پوختە ی راژە.

ماددهی (۳): خول و تاقیکردنه وهی تایبته بۆ پیدانی مؤله تی پیشهیی کاری تاقیگهیی بۆ یاریدهری تاقیگا:

۱- یاریدهری تاقیگا که ئارهزووی به دهست هینانی مؤله تی پیشهیی کاری تاقیگهیی ههیه، داواکاری پیشکەشی بهشی کاروباری هونهری / هۆبهی تاقیگا له بهرپوه بهرایه تیه گشتیهکانی سه ر به وهزاره تی ته ندروستی هه ریمی کوردستان دهکات، وه داواکاریه که ووردبینی ده کریت و بهروارد ده کریت له گه ل رینماییه کان.

۲- پیشکەش کردن بۆ وه رگرتن له خول و تاقیکردنه وه به شیوازی پیشبرکی وه به پپی رینماییه کان ده بیته، وه ریکستن و بهرپوه بردنی به هه ماههنگی ده بیته له گه ل سه ندیکای کارمه ندانی ته ندروستی.

۳- تاقیکردنه وه له سالی کدا یه ک جار ده کریت.

ماددهی (۴): مه رجه کانی کردنه وهی تاقیگای لاوهکی:

أ- لیژنه ی که شف:

۱- لیژنه یه کی تایبته به کردنه وه و نوپکردنه وهی مؤله تی تاقیگا لاوهکیه کان که پیک دیت له نوپنه رانی بهشی هۆبهی تاقیگا له بهرپوه بهرایه تی گشتی ته ندروستی و نوپنه رانی سه ندیکای کارمه ندانی ته ندروستی په یوه ندار.

۲- له کاتی گۆرینی شوینی تاقیگای لاوهکی، ده بیته دووباره لیژنه که شف شوینی نوپی تاقیگا بکات له گه ل پاپه ند بوون به رینمای و مه رجه ته ندروستیه کان.

ب- شوین:

۱- ده بیته رووبه ری تاقیگای لاوهکی له (۶) م^۲ که متر نه بیته.

۲- ده بیته دیواره کانی تاقیگا داپۆشرابن به کاشی سیرامیک یا خود بۆیه ی زهیتی دژه به کتربا یا خود به پلاستیک داپۆشریت بۆ پاککردنه وهی به ئاسانی.

۳- ده بیته تاقیگای لاوهکی شۆرگه و ههوا به تال که ره وهی هه بیته.

۴- ده بیته دهست شۆر و ئاودهست له هه مان شوین به ردهست بن.

۵- کاوه نته ره کان له ماددهی دژه به کتربا دروست کرابیته و سینگ دهست شۆری ئاوی گه رم و ساردی هه بیته.

۶- ده بیته تاقیگای لاوهکی به فره خه ری کاره با تیدابیت بۆ پاراستنی کیت و شله مه نیه کانی تاقیگا.

۷- تابلوی (تاقیگای لاوهکی) ده بیته هه لواسریت له سه ر ده رگای تاقیگا.

۸- پابه ند بوون له سه ر په یره و کردنی رینماییه کانی له ناو بردنی پاشماوه پزیشکیه کان.

ج. ئامیره کانی تاقیگای لاوهکی و پشکنینه ریگه پیدراوه کان:

۱- ئامیره کانی تاقیگای لاوهکی:

أ- Laboratory Centrifuge (6 tubes)

ب- Light Microscope (4X ، 10X ، 40X ، 100X)

ج- Spectrophotometer (Semi Automated)

د- Microcentrifuge

- هـ- Waterbath (7 Litres)
 و- Automatic Pipette (2-20 ، 10-100 ، 100-1000 microliters)
 ز- Bilirubin Meter
 ح- Automated Haematology Analyzer (3 Part Diff.)

۲- ئەم پشکینانەى که دەتوانرێت ئەنجام بدرێت له تاقیگا لاوهکیهکان بریتیه له مانهى خوارهوه:

ناوی پشکین	ژ	ناوی پشکین	ژ	ناوی پشکین	ژ
Total bilirubin	۱۵	Blood Group & Rh	۷	Complete Blood Count (CBC) Or Hemoglobin (HGB) White Blood Cell Count (WBCs) Haematocrit (HCT)	۱
total ،Cholesterol	۱۶	C-Reactive Protein (CRP)	۸		
Triglycerides	۱۷	Rheumatoid Factor (RF)	۹		
Blood Urea	۱۸	ASO	۱۰	ESR	۲
		Brucella Agglutination Test	۱۱	Pregnancy test by Rapid Chromatography (Urine & Blood)	۳
		Febrile Antigen (Widal) or Typhoid IgG/IgM Rapid Test	۱۲	Blood Sugar (Glucose)	۴
		H. Pylori Ag/Ab Rapid Test	۱۳	General Stool Examination (GSE)	۵
		VDRL	۱۴	General Urine Examination (GUE) Including UriScan 10 Test Strips	۶

پینجهم: مۆلەتی کردنه وه و نوێکردنه وهی تاقیگای لاوهکی:

۱- پیدانی مۆلەتی کردنه وهی تاقیگای لاوهکیهکان له لایهن بهرپوه بهرایه تیه گشتیهکانی سه ره به وهزارهت دهردهچیت به ههماهنگی له گه ل سه ندیکای کارمه ندانی ته ندروستی، وه نوێکردنه وهی مۆلەت سالانه ده بیت.

۲- لیژنه ی پیکه پینراو هه لده ستیت به که شف کردن بۆ هه بوونی مه رجه کانی پیدانی مۆلەتی پیشه یی کاری تاقیگه یی و هه روه ها بۆ کردنه وه و نوێکردنی مۆلەتی تاقیگای لاوه کی، لیژنه یه ک پیکده هینریت به سه روکایه تی به شی کاروباری هونه ری / هۆبه ی تاقیگا له بهرپوه به رایه تیه گشتیه کانی سه ره به وهزاره تی ته ندروستی بۆ وه رگرتنی داواکاربه کان و ئەنجامدانی تاقیکردنه وه کان به ههماهنگی له گه ل سه ندیکای کارمه ندانی ته ندروستی.

مادده ی (۵):

ئەم رینماییه کاری پیده کریت له رۆژی بلاوکردنه وهی له رۆژنامه ی فه رمی (وه قايعی كوردستان).

سامان بهرزنجی
 وهزیری ته ندروستی